

Delprojekt VI/Subproject VI:

Speglar gravarnas dräkter verkligen den vikingatida kvinnans vardag? För bättre förståelse görs jämförelser med mansgravar.

Are the burial costumes really a reflection of the Viking Age woman's everyday life? Comparisons are made with male graves to reach a better understanding.

Ladby, Denmark

*Man kan föreställa sig morbida scener i en av
båtgravarna i Valsgärde...*

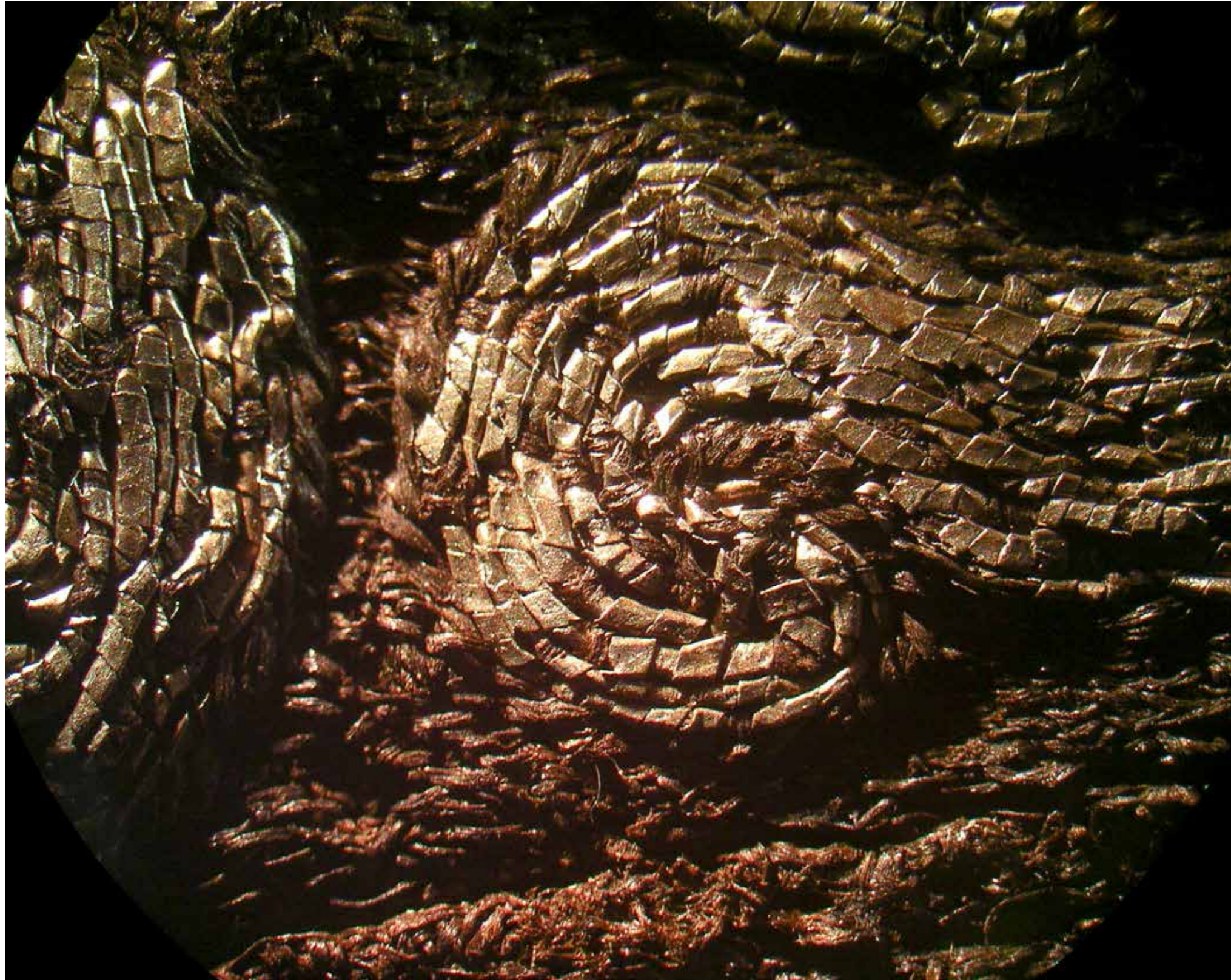
*One can imagine morbid scenes in one of the
boatgraves in Valsgärde...*

I motsats till berättelser om vardagens kvinnor hävdar traditionen att bygdens stormän, generation efter generation, storslaget begravts i båt på den lokala centralplatsen.

Men i en av Valsgärdes vikingatida båtgravar tycks den döde vara halshuggen...

Contrary to tales about the everyday life of women, tradition maintains that generation after generation of male chieftains in the province have been grandly buried in boats at the local central place.

However, in one of the Valsgärde Viking Age boatgraves, the dead person seems to have been decapitated...

I Valsgärdes båtgravar antas enbart män vara begravda. Anmärkningsvärt är gravklädernas rika innehåll av siden och silvertrådsbroderi.

It has been assumed that only men have been interred in the Valsgärde boatgraves. The burial garments are surprisingly rich in silk material and silver wire embroidery.

Under 2014 genomförs en inventering av bevarade textilier från Valsgärdes vikingatida båtgravar.

Av hundratals textila fragment består nästan alla fynden av siden. Bara tre fragment är av ull.

De flesta fynden kan tillskrivas den dödes dräkt.

During 2014, we perform an inventory of the preserved textiles from the Viking Age boatgraves in Valsgärde.

Among the hundreds of textile fragments, almost all finds consist of silk. Only three fragments consist of wool fibres.

Most of the finds can be attributed to the burial costume.

Den dödes kön brukar av tradition definieras utifrån gravgåvornas karaktär. Vapen indikerar mansgravar medan smycken berättar om kvinnogravar.

The sex of the buried person is traditionally defined by the character of the grave goods. Weapons indicate male graves, while jewellery denotes female graves.

I en av Valsgärdes båtgravar är den döde klädd i siden med silverbroderier från topp till tå. Graven är rik på gravgåvor, men saknar både vapen och smycken.

Över den dödes huvud har lagts en sköld. Ska den döde tolkas som en man eller en kvinna?

The buried person in one of Valsgärde's boatgraves is clothed in silver-embroidered silk from head to toe. The burial is rich in grave goods, but lacks both weapons and jewellery.

A shield has been laid on top of the dead person's head. Should we interpret the person as a man or a woman?

Tisø, Denmark

Bildens dräkt överensstämmer med gravdräkter i kvinnogravar. Men figuren saknar både bröst och dräktpännen. Är det en man eller en kvinna? En pojke eller en flicka?

This costume corresponds with the burial costumes in female graves. The figure has neither breasts nor brooches. Is this a man or a woman? A boy or a girl?

Flera vikingatida avbildningar visar vapenbärande personer klädda i kvinnlig begravningsdräkt.

Klänningen är öppen fram och består av stormönstrat sidentyg. En plisserad särk av linne skymtar fram.

Den här ”kvinnofiguren” bär svärd och sköld.

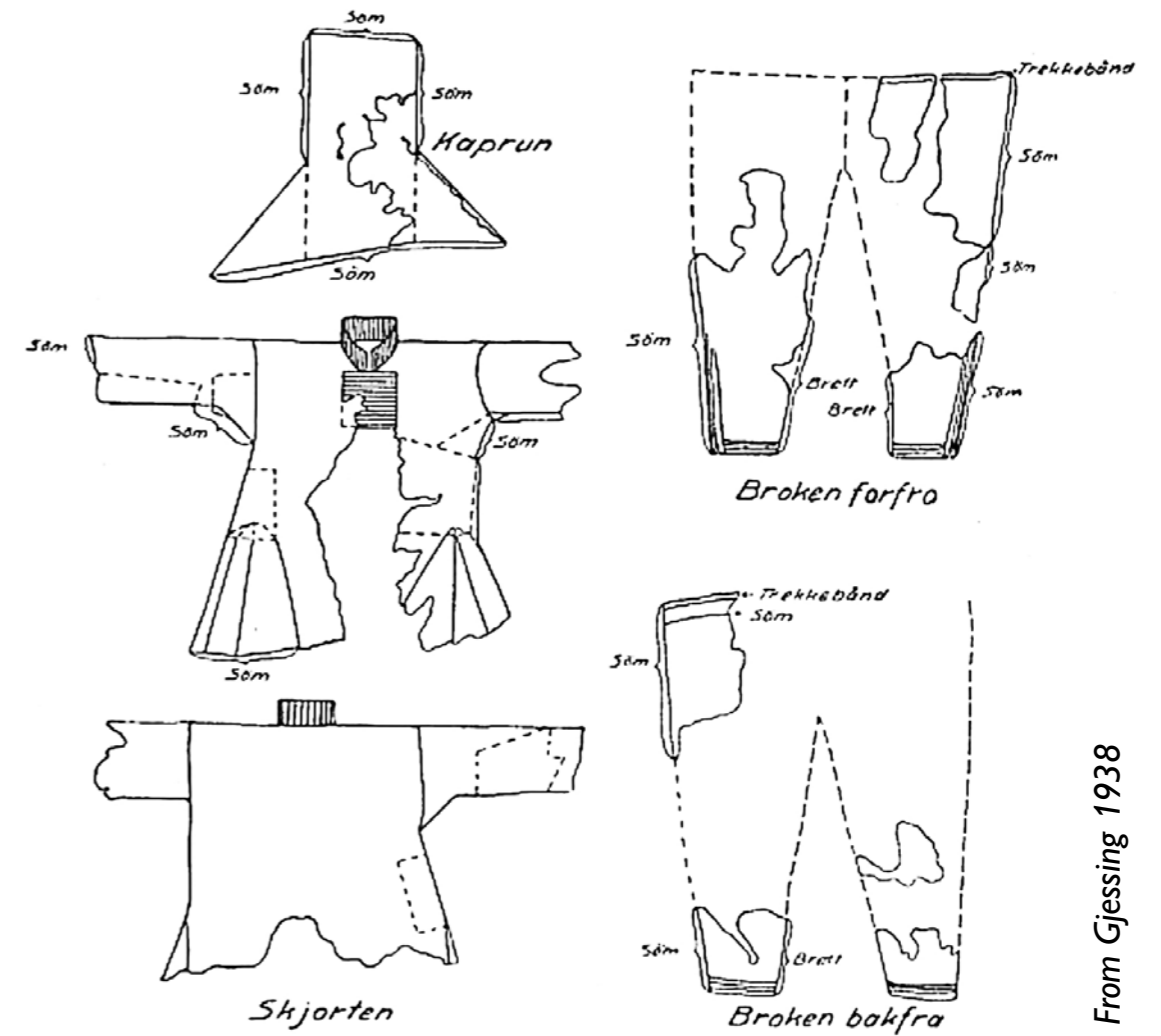
Several Viking Age depictions show weapon-carrying persons clothed in female burial costumes.

The upper dress is open at the front and consists of a silk material with a bold pattern. A pleated shift can be glimpsed.

This “female figure” carries a sword and a shield.

From Løvlid 2009

From Gjessing 1938

En kvinnlig vardagsdräkt från vikingatiden, funnen i en mosse i Norge. Fyndet innehåller byxor och liknar den samiska mansdräkten. Men den begravda saknar samiskt DNA.

A Viking Age everyday woollen female costume found in a bog in Norway. The find contains trousers and is similar to the Sámi male costume. However, the person wearing the garment lacks any Sámi DNA.

Båtgravarnas dräktskick tillhörde förkristna normer och ritualer.

Vår tids uppfattning om dräktskick bygger på kristna ideal och kan inte användas vid tolkning.

Med kristendomen blev kjol enligt lag förbjudet att bära för män. Kvinnor fick inte gå klädda i byxor.

The burial costumes of the boatgraves were part of the pre-Christian norms.

Our own time's concept of dress conventions are built on Christian beliefs and cannot be used for interpretation.

Christian law forbade the use of skirts for men. Women were not allowed to wear trousers.

Den yngre kvinnan från Oseberg tolkas som den äldres tjänarinna. I en samtida skriftlig källa berättas om en flicka som avrättas för att följa sin döde vikingahövding i en båtgrav i Ryssland.

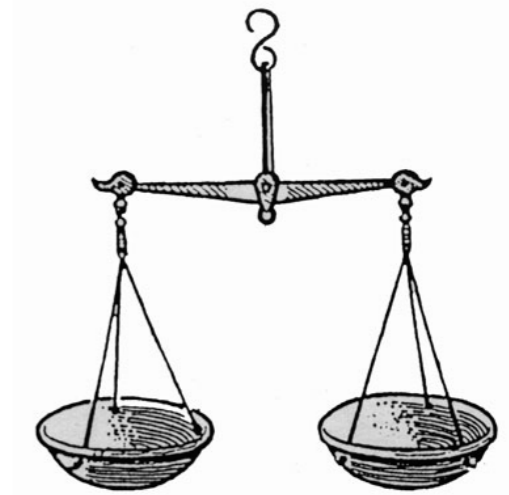
The younger woman from Oseberg is interpreted as the servant of the elder female. A contemporary written source mentions a girl who is executed to accompany her dead Viking chieftain in a boatgrave in Russia.

DNA-analyser gjorda på två vikingatida kvinnor begravda i norska Osebergsskeppet, skvallrar om att den yngre kvinnan möjligen härstammar från de sidenproducerande områdena kring Svarta havet.

Aktuellt DNA är nästan obefintligt hos moderna européer.

DNA-analyses performed on two Viking Age women who were buried in boatgrave in Oseberg, Norway, indicate that the younger female possibly originate from the silk-producing areas around the Black Sea.

The DNA is almost non-existent among modern Europeans.

Landet och folket i öster kallades – liksom kinesiska och sogdianska handelsmän – för "ser" (hår/tråd) efter det hasplade silket. Hur långt västerut for de östliga handelsmännen?

The country and the people in the east – as well as Chinese and Sogdian traders – were called "ser" (hair/thread) from the reeled silk. How far west did the eastern traders journey?

Ryssland kallas i tidiga källor för *Storsvitjod*. Öster därom fanns ett land som var som en borg med en stor mur.

” Landet producerade dyrbara trådar från blad i träd, som sedan såldes av kända handelsmän till andra folk att göra kläder av ”

Ur skandinaviens tidigaste fornnordiska bibel (Stjórn).

In early sources, Russia is called *Greater Svitjod*. To the east of Storsvitjod was a country built as a fort with a great wall.

“ This country produced luxurious threads from tree leaves, which were then sold by known traders to other people who made clothes from the threads ”

From Scandinavia's earliest Old Norse Bible (Stjórn).

Sammanfattning

Ny teknik möjliggör nya naturvetenskapliga svar. Men det är inte hela sanningen kring hur historieskrivning förändras. Förutsättningen är att forskare inom humaniora och samhällskunskap ställer nya frågor.

När utställningen stängs vid årsskiftet kan du ta del av det tvärvetenskapliga forskningsprojektet via de pdf:er som finns tillgängliga på Museum Gustavianums webbplats.

Summary

New technology facilitates new scientific answers. However, this is not the complete truth of how the way we write history is changed. One requirement is that researchers in the humanities and social sciences continue to ask new questions.

When the exhibition closes at the end of the year, information on the research projects is available through the Museum Gustavianum website.

God Jul & Gott Nytt år!

önskar forskningsprojektets deltagare

Följ gärna fortsättningen på projektet!

<http://www.arkeologi.uu.se/Forskning/Forskningspresentationer/annika-larsson/>